

جدول تخفیف همزه

توضیح و تبصره	مثال	اقدام	ش ق	همزه	قبل همزه	در یک کلمه
اگر همزه وصل باشد و در اثنای کلام، قلب نمی‌شود.	أَمَّنْ-أَمَّنْ-أَمَّنْ أَمَّان-أیمان	قلب به عله مناسب با حرکت قبل	*۱	ع	ع	
همزه متحرک دوم چنانچه لام الفعل باشد وجوبا قلب به یاء می‌شود	أَأْخِر-أواخر	قلب به واو	*۲	ع	ع	
	أَيْل-أیل	قلب به یاء	*۳	ع	ع	
م = متطرفه همزه متطرفه باید لام الفعل هم باشد.	خَاطِب-خاطی تَبْرؤ-تبرو...-تَبْرِي	قلب به عله مناسب با حرکت قبل	ع	ع م	ع	
	تَأْرِخ-تاریخ شُوم-شوم	قلب به عله مناسب با حرکت قبل	و	ع	ع	
همزه واقع در اثنای کلمه باشد.	مُورَخ-مورخ	قلب به عله مناسب با حرکت قبل	ب	ع	ع	
سماعی است، خلاف قاعده: هنیء، مریء	النَّبوءة- النبوة النَّبوة	قلب به مماثل با حرف قبل	و	ع	و ی	
ص = همزه وصل	أَلآن- آلان	قلب همزه به الف	ا	ع ص	ع	
تسهیل (تلفظ بین همزه و هاء) همزه هم در این موارد جایز است.	أُصْطَفَى- اصطفی	حذف همزه	ع	ع ع ص	ع	

مجرای قاعده: • صیغه امر	خُد- کَلُوا	حذف همزه	*۱۰	اَکَل، أَخَذ	سماعی
مجرای قاعده: • صیغه امر در ابتدای کلام، حذف بهتر است و در اثنای کلام بقاء	أَأْمُر- أومر یا مَر	حذف همزه (در سأل، قبل از حذف نقل حرکت داریم)	ا	أمر، سأل	
مجرای قاعده: • در ثلاثی مجرد: مضارع و امر • در ثلاثی مزید: باب افعال	یَرأی- یرأی- یرأی	نقل حرکت همزه وحذف همزه	*۱۲	رأی	
مضارع، اسم فاعل، اسم مفعول و آنچه بر وزن اسم مفعول است.	أُفْعَل.. یأفَعَل- یفَعَل		*۱۳	باب إفعال	قیاسی